

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO5)

Samenvatting

Het decreet Duurzame Ontwikkeling bepaalt het kader voor het gecoördineerd Vlaams beleid duurzame ontwikkeling en verzekert de continuïteit ervan. Eén van de bepalingen in het decreet is de opmaak van een Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO). Met deze vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling zet de Vlaamse Regering verder in op een duurzame samenleving met de langetermijnvisie als kompas, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen als rode draad en actiegerichte missies als concretisering van de strategie.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota is een uitwerking van volgende doelstellingen van de Beleidsnota 2024-2029 Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen van Matthias Diependaele, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management:

SD 5 Een adequate beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact

OD 5.2. We coördineren specifieke beleidsdomeinoverschrijdende projecten en evenementen

Deze nota geeft tevens invulling aan het decreet Duurzame Ontwikkeling. Het decreet Duurzame Ontwikkeling van 18 juli 2008 bepaalt het kader voor het gecoördineerd Vlaams beleid duurzame ontwikkeling en verzekert de continuïteit ervan. Eén van de bepalingen in het decreet is de opmaak van een Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO) door de Vlaamse Regering in overleg met verschillende bestuursniveaus en maatschappelijke actoren.

De opmaak van deze nota kadert in het bevoegdheid 'ondersteuning van de Vlaamse Regering' van de minister-president van de Vlaamse Regering, maar de inhoud van de nota is beleidsdomeinoverschrijdend.

Deze nota heeft betrekking op

- beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse zaken en Justitie
- beleidsdomein Financiën en Begroting
- beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken
- beleidsdomein Omgeving
- beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
- beleidsdomein Onderwijs en Vorming (OV)
- beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)
- beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

VR 2015 1809 DOC.0956/1 en DOC.0956/2TER: Nota aan de Vlaamse Regering betreft de definitieve goedkeuring van "Visie 2050: een langetermijnstrategie voor Vlaanderen" .

VR 2025 1912 DOC.1289/1 en VR 2025 1912 DOC 1289/2 BIS: Principiële goedkeuring voorontwerp van vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling.

Adviezen:

SERV advies Ontwerp van vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling van 16 februari 2026.

In samenwerking met:

Mineraad die het goedkeurde op 13 februari 2026

SALV die het goedkeurde op 13 februari 2026

SARC die het goedkeurde op 13 februari 2026

VARIO die het goedkeurde op 13 februari 2026

MORA advies ontwerp vijfde Vlaamse strategie duurzame ontwikkeling (VSDO5) goedgekeurd op 23 januari 2026.

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin goedgekeurd op de Intersectorale kamer op 29 januari 2026, bij consensus.

VVSG advies in kader van de vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling van 27/02/2026 formeel goedgekeurd door het Bestuursorgaan.

Advies van de VVP over de vijfde strategie duurzame ontwikkeling van 11 februari 2026, goedgekeurd door de leden van onze Raad van Bestuur.

SARO – Briefadvies Vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling van 21/01/2026: SARO formuleert geen strategische bemerkingen bij de inhoud van het voorliggende ontwerp van VSDO5.

Brief Vlaamse onderwijsraad (VLOR) van 20 januari 2026.

Deze adviezen werden samengevat en behandeld in een 'overwegingsdocument' van maart 2026.

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het decreet Duurzame Ontwikkeling bepaalt het kader voor het gecoördineerd Vlaams beleid duurzame ontwikkeling en verzekert de continuïteit ervan. Eén van de bepalingen in het decreet is de opmaak van een Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO) door de Vlaamse Regering in

overleg met verschillende bestuursniveaus en maatschappelijke actoren. De nota in bijlage is de vijfde VSDO. Het voorontwerp werd voorgelegd en principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 19 december 2025 en vervolgens voorgelegd voor advies aan de strategische adviesraden, de Verenigde Verenigingen, de VVP en de VVSG.

De VSDO5 is onderverdeeld in een hoofdstuk over de context, de evaluatie, en het lange- en kortetermijnbeleid.

CONTEXT

De VSDO5 bevat een trendanalyse met de belangrijkste megatrends die bepalend zijn voor ons beleid en de vertaling ervan naar Vlaanderen. Een belangrijke motor voor duurzame ontwikkeling zijn de Verenigde Naties (VN), met onder andere de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, en de opvolging ervan in het High Level Political Forum (jaarlijks) en de algemene vergadering van de VN. Ook de Europese Unie is bepalend met onder andere de vereenvoudiging van de richtlijnen voor de duurzaamheidsrapportage.

EVALUATIE

Het decreet vraagt een evaluatie van de vorige VSDO op te nemen als onderdeel van een nieuwe strategie. In samenwerking met het consultancybureau Deloitte werd in 2024 een evaluatie uitgevoerd met zowel de positieve aspecten als aanbevelingen. De krijtlijnen van deze evaluatie zijn opgenomen in de VSDO5. De voornaamste inzichten uit deze evaluatie vormen de basis voor een aantal nieuwe accenten in de toekomst. Zo kiezen we nu voor een sterker gefocuste en efficiënte VSDO. Deze aanpak is de rode draad in deze VSDO. De VSDO5 wordt daardoor een gebald beleidskader met belang en prioriteit.

LANGETERMIJNBELEID

In 2016 maakte de Vlaamse Regering een langetermijnstrategie op voor Vlaanderen, Visie 2050. Visie 2050, die ook ten grondslag lag aan de vorige strategieën, blijft ook nu ons langetermijnkompas. De opvolging van de SDG's gebeurt niet langer meer via VIZIER 2030 maar via een zorgvuldig geselecteerde set indicatoren die gekoppeld is aan de SDG-rapportering voor verschillende internationale instanties. Door deze coherente rapportering wordt de opvolging van de SDG's efficiënter.

KORTETERMIJNBELEID

De VSDO bevat ook kortetermijnacties, een beschrijving van de multilevelgovernance, de monitoring en de communicatie voor het duurzame beleid. Nieuw in deze VSDO zijn de actiegerichte missies die transversaal en toekomstgericht specifieke uitdagingen oppakken en zo een volgende stap richting het behalen van de SDG's zetten en bijdragen aan een warm en welvarend Vlaanderen.

De 11 missies van de ontwerp-VSDO5 zijn:

- Een geïntegreerd ondersteuningskader duurzaam ondernemen voor Vlaamse kmo's (DWEWIS)
- Digitalisering van het Vlaamse bedrijfsleven (VLAIO)
- ToekomstZorg (DZORG)
- Naar een robuuste en toekomstgerichte bereikbaarheid via het knooppuntmodel (DMOW)
- Circulaire Economie (OVAM)
- Local4Food (VLM, LZV)
- Open Ruimte Platform (VLM)
- Realisatie van de Vlaamse decarbonisatieagenda (VEKA)
- Een duurzame en inspirerende werkomgeving in de Vlaamse overheid creëren (HFB).
- Cultuur, Jeugd en Media verbeelden een duurzame toekomst (DCJM)
- Vlaanderen verzoent economie en natuur door middel van onderzoek en overleg (INBO)

De set missies is een onderdeel van het volledige duurzaamheidsbeleid dat binnen de Vlaamse overheid bestaat.

Deze lijst is dynamisch. Twee jaar na de start van de VSDO zal een evaluatiemoment van de bestaande en (eventuele) nieuwe missies plaatsvinden. De governance en uitvoering van de missies blijven de verantwoordelijkheid van de betrokken entiteiten. De VSDO voegt geen extra bestuurslaag toe. Wel ondersteunt de VSDO de missies door kennisdeling en de organisatie van een werkplaats. Dat verhoogt de efficiëntie, vereenvoudigt de aanpak en versnelt de uitvoering van de missies.

AANPASSINGEN NA DE ADVIEZEN

De adviezen werden samengevat en verwerkt in een overwegingsdocument van maart 2026. Op basis daarvan werd de ontwerp VSDO5 aangepast. Onder andere werden volgende aspecten opgenomen/verduidelijkt:

- De link tussen de langetermijnvisie en het brede toekomstdenken;
- De monitoring en rapportering over de voortgang van de SDG's en de link met de lokale SDG data;
- De link tussen de missies en de SDG's;
- Hoe de missies mee zorgen voor een geïntegreerde, transversale aanpak.
- De betrokkenheid van de stakeholders en lokale besturen bij de werkplaats en de missies;
- Twee nieuwe missies: 'Cultuur, Jeugd en Media verbeelden een duurzame toekomst (DCJM)' en 'Vlaanderen verzoent economie en natuur door middel van onderzoek en overleg (INBO)';
- Nieuwe paragrafen m.b.t. het horizontale beleid en m.b.t. de wetenschappelijke onderbouwing

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Niet van toepassing

2 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel heeft geen Budgettaire impact. De vereiste kredieten voor het gecoördineerde beleid zijn ingeschreven op begrotingsartikel: SA0-1SEA2BC-WT LANGETERMIJNSTRATEGIE EN TRANSVERSALE SAMENWERKING

De uitvoering van de missies en acties vallen onder de beleidsverantwoordelijkheid van verschillende beleidsdomeinen. Het budget dat nodig is voor de financiering van deze acties wordt, binnen de toegekende kredieten, geïmputeerd op de werkingsmiddelen van de betrokken beleidsdomeinen. Indien voor bepaalde acties toch extra middelen of personeel noodzakelijk blijken, zal de Vlaamse Regering met een voorstel van beslissing gevat worden.

De Inspectie van Financiën verleende op 12/12/2025 een gunstig advies aan het voorontwerp VSDO5: de Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies aan het voorontwerp van vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO5) mits de uitgaven worden opgevangen binnen de bestaande referente kredieten en de strategie ook geen voorafname is inzake de beslissing tot

verderzetting van bepaalde instrumenten op basis van nog uit te voeren evaluaties (bijv. de beleidsevaluaties subsidies). Het begrotingsakkoord is niet vereist.

De Inspectie van Financiën verleende op 25 maart 2026 een gunstig advies aan de **definitieve** VSDO5:

B. ESR-TOETS

Geen ESR – impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, investeringen en schuld, en ontvangsten.

3 VERDER TRAJECT

Vlaams Parlement :

Na goedkeuring zal de Vlaamse Regering deze strategie conform het decreet duurzame ontwikkeling meedelen aan het Vlaams Parlement

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de 'Vlaamse Strategie Duurzame ontwikkeling 5',
2. de Minister-President van de Vlaamse Regering te gelasten de strategie mee te delen aan het Vlaams Parlement.
3. iedere Vlaamse minister, elk wat zijn of haar bevoegdheden betreft, te belasten met de uitvoering van de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling.

Minister-President van de Vlaamse Regering

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- Vijfde Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling

- Adviezen
- Overwegingsdocument